

DADZIS

1981

15

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠT

© LKP CK izdevniecība,
«Dadzis», 1979.

Nr

— Tā laikā ir dabas aizsardzības komisija.
— Nebaidies! Mums viņi netiek klāt.

MĪĻO «DADZĪT»!

Nav ne mazāko šaubu, ka vis-skaistāk un visērtāk iekārtotais mikrorajons ir Ziemeļblāzma.

Sprīdē pats. Mūsu mikrorajo-nā ir vīrietis nozīmes tuksnesis, kurš izveidojies mikrorajona galvenajā maģistrālē — IV li-nijā.

Veiksmīgi kārtojas sadzīves un tirdzniecības jautājumi. To pierāda fakts, ka nav nevienas sūdzības nedz par kinoteātri, ne krājkasi, ne frizētavu, ne pirti, ne veļas mazgātavu tā tēmesla dēļ, ka šo pakalpojumu Vecmīl-grāvi nemaz nav.

Sekmīgi atrisināta atkritumu aizvākšanas problēma. Atkritumi nemaz nav jāved — tos var sadedzināt namu pagalmos, kā tas notiek Kāvu ielā 10.

Par sadzīves jautājumiem mū-su mikrorajonā varētu runāt ilgi. Bet vai Tu, «Dadzī!», nevarētu pajautāt attiecīgu iesāžu darbi-niekiem, ko vēl viņi domā darīt mūsu dzīves līmeņa uzlabošanā?

J. JUNDZE,
Rīgā

SVEIKS, «DADZĪT»!

Uzraksti, lūdzu, kā tad tagad ir ar to frizierēšanu. Kādi mati ir modē — gari vai īsi?

Agrāk pie mums, Valdemār-pill, garus matus nēsāja tikai stilīgie puisi, bet tagad to da-rīt ir spiesti arī sirmi vecīši. Ne-klājas labāk arī sievietēm — visām pašām sev jātaisa ilgviļņi, jo abas frizētavas — gan sievie-šu, gan vīriešu — nu jau gan-driz pusgažu ir slēgtas.

Mēs, sievietes, ciešam mazāk. Nu bet tie vecīši pēc gataviem ērmiem izskatās...

Es, «Dadzī!», saprotu, jauna mode prasa upurus. Tāpēc jau esam gatavi cīst visādas neērti-bas — tikai gribam noteikti zi-nāt, vai šajā sezonā citu pilsētu ledzīvotāji arī audzē garus ma-tus, jeb tādu modi uz savu gal-vu ir izdomājuši tikai Valdemār-pils sadzīves pakalpojumu siēras priekšnieki.

V. SAULĪTE,
Valdemārpili

«DADZĪT»!

Ja piebrauc lidostai «Spilve» no pilsētas puses un ieiet pasa-

žieru zālē, ikviena leprēcina lidostas patīkamās telpas.

Taču, kad iziet ārā uz lidlau-ka pusi, kļūst redzams nepatī-kams skats. Rodas iespaids, ka «Spilves» saimniekiem ir visai nevīžīga attieksme pret savu saimniecību — sabūvētas būde-les no gadījuma materiāliem, iz-lauzta pažobe, lāpīts žogs.

Lidosta ir pilsētas vārti. Tā-pēc tieši šeit iebraucējiem vei-dojas pirmais iespaids par pil-sētu. Bet ar tādu ainavu lepottes nevar.

H. BATARĀGS,
Rīgā

DĀRGO «DADZĪT»!

Jau ilgi, ilgi gaidām un ne-kādi nevaram sagaidīt pavisam vienkāršu precī — mušpapirus.

Vai tu, «Dadzī!», nebūtu tik labs un tos vīrus, kam šī prece jāražo, kādu nedēļu neatsūlītu padzīvot uz laukiem. Lai viņi jūt, kā ir, kad kož mušas!

Jelgavas pievārtē ledzīvotāju vārdā T. LIEPIŅŠ

LABDIEN, «DADZĪT»!

Varbūt Tu būtu tik labs un ar saviem duramajiem pabak-sītu 5. vai 15. sakaru nodaļu darbiniekus, lai beidzot varētu noskaidrot, kur no 5. sakaru nodaļas pazudušas divas tele-grammas, kuras es nodevu 22. maijā plkst. 18.00. Kvišu numuri 5/5001 un 5/5101.

No 5. sakaru nodaļas abas telegrammas nosūtītas 22. maijā

plkst. 22.00. Tās vajadzēja saņemt 15. sakaru nodaļai, bet ne 22., ne 23. maijā šajā sakaru nodaļā telegrammas nav saņemtas.

E. MELNALKSNE
Rīgā

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«SVEICINĀTS, «DADŽI»!

5. g. 6. numurā «Dadža» lasītājs B. Bern-sons savā vēstulē brīnījās, kur palikusi taure un lāpa no skulptūras rokām pie kinoteātra «Rīga».

Rīgas pilsētas izpilddomniejas Kinofikācijas pārvalde atbild: «Pie kinoteātra «Rīga» ieejas esošajām skulptūrām kādreiz tiešām bija lāpa un taure, kuras to deformācijas dēļ bija jānomaina. Kinoteātra kapitālā remonta un restaurācijas laikā (1977. gadā) minētās deta-las tika pasūtītas un izgatavotas kombinātā «Māksla», taču to neatbilstības un zemās kva-litātes dēļ tās izmantot nevarējām.

Pasreiz lāpa un taure ir pasūtītas atkārtoti un pēc to izgatavošanas (vadoties no arhīva fotomateriāliem) tās ieņems savu agrāko vie-tu.»

«AIZSTĀVĪBAS RUNU»

«Dadžis» gatavoja 3. g. 9. numurā, jo neofi-ciāli mēģināja iegādāties kaut ko kolekcionā-jamū Šmerļa priedēs.

Tagad Proletāriešu rajona izpilddomnieja mums atsūtījusi atbildi uz augšminēto rakstu.

«Proletāriešu rajona izpilddomnieja atzīst, ka rakstā skatītie jautājumi ir aktuāli.

Rajona izpilddomnieja liek priekšā turpmākai nelegālo tirgu «Šmerlis», «Bīķernieki», «Imen-ta» likvidēšanai un izsmešanai atļaut organi-zēt tirdzniecību ar plašām, markām, nozīmī-tām Čiekurkalna kolhoza tirgus teritorijā svētdienās.

Tirdzniecības noteikumu kārtību ar minētām precēm jānosaka Rīgas pilsētas izpilddomnie-jai, kontrolē par noteikumu ievērošanu uzlikt iekšlietu orgāniem.»

«SVEIKS, «DADŽI»!

Mēs rūpnīcā saņemam kefiru netīrās, ar ple-nu nolaisītās pudelēs.» Tā rakstīja mūsu lasī-tājs O. Mednis 3. g. 10. numurā.

Esam saņēmuši Gaļas un piena rūpniecības ministrijas Piena rūpniecības daļas priekšnieka b. A. Jākobsona atbildi. Tajā teikts:

«Kefira iepildīšanas pudelēs un aizvākoša-nas līniju kapitālā remonti noteiktajā laikā ir izdarīti.

Tomēr rezerves daļu trūkuma dēļ atsevišķi līniju mezgli netika izremontēti kvalitatīvi, tai skaitā arī izlejāmās patronas.

Patlaban pie šī defekta novēršanas strādā kombināta tehniskais dienests, pēc vajadzīgo rezerves daļu saņemšanas defekts tiks likvi-dēts pavisam.

Raksts apspriests ceha strādnieku sapulcē.

Rīgas piena kombināta direktoram b. Gūt-manim dots norādījums pastiprināt gatavās produkcijas kvalitātes kontroli, lai novērstu b. Medņa vēstulē minēto faktu atkārtošanos.»

«IEROSINĀJUMS»

— tāds virsraksts bija rakstīgam «Dadža» 9. numurā, kura autors ierosināja radīt vēl labākus apstākļus grādīgu dzērienu lietotājiem «Daugavas» stadionā tribtēs.

«Daugavas» sporta kombināta direktors b. A. Gailītis redakcijai ziņo, ka futbola sa-censību laikā «Daugavas» centrālajā stadionā kārtību nodrošina 22 kontrolieri. Bez viņiem dažurē 14—16 Rīgas pilsētas Maskavas rajo-na iekšlietu daļas darbinieki un sporta kom-bināta brīvprātīgo kārtības sargu vienības lo-cēji. Iereibušus pilsoņus stadionā neieļauj, bet pārbaudīt kabatu un rokas somiņu sa-tur kontrolieriem nav tiesību. Tāpat praktiski nevar pārbaudīt, kāds dzēriens atrodas limo-

nādes pudelē, no kuras apmeklētājs dzer. At-sevišķos gadījumos iereibuši futbola cienītāji nogādāti atskurbtuvā vai administratīvi sodīti (atzīmes atrodamas kārtības sargu vienības štāba uzskaites žurnālā).

Lai rakstā minētā situācija neatkārtotos jautājumus apsprieda sanāksmē, kurā piedalījās iekšlietu daļas, Sabiedriskās ēdināšanas uz-nēmuma un stadiona administrācijas pārstāvji, kā arī Tautas kārtības sargu vienības štāba priekšnieks. Paredzēta virkne pasākumu, lai efektīvi cīnītos ar kārtības noteikumu neievē-rotajiem.

«KO TIKAI VISU NENOSVER»

— ar šādu virsrakstu žurnāla «Dadžis» 10. nu-murā bija publicēts materiāls par Limbažu rā-jona padomju saimniecību «Aloja». Agrorūp-nieciskās apvienības galvenā zootehniķe ga-las realizācijas jautājumos I. Rantīņa redak-cijai atsūtīja atbildi, kurā, starp citu, teikts: «Izstrādāts pasākumu plāns trūkumu novēr-šanai. Jaunlopus un cūkas pirms nosūtīšanas uz gaļas kombinātu tagad nosver. Saimniecība līdz 1. septembrim ierīkos svarus arī jaunuz-celtajā lopu novietnē «Progress». Pareizai piena svāra un kvalitatē noteikšanai ar 1981. gada aprīli pieņemts piena ekspeditors. Iekārtota piena laboratorija. Barības svērša-nai saimniecībā tagad darbojas 3 autosvari, ar šā gada aprīli fermām piegādātā barība tiek svērtā, tajā skaitā arī zaļbarība. Barības sa-dalīšanai atsevišķām dzīvnieku grupām fer-mās izvietoti 5 svāri. Līdz nākamajam ziemo-šanas periodam tādi būs visās novietnēs.»

Vārdu sakot — labs darbiņš, kas padarīts. Bet diemžēl saņemta atbilde «Dadžī» neiepriecināja visā pilnībā. Saimniecībā vēl aizvien nav 30 tonnu svaru, un to iegāde kā arī uz-sārdīšana paredzēta tikai turpmākajos gados.

Pie Tuntulja atnāca kolēģis Ruņģis.

— Klausies, es dzirdēju, tev esot vajadzīgs grāmatvedis.

— Vajadzīgs kā ēst, — Tuntulis sacīja.

— Tad tev ir laimējies, — Ruņģis teica, neslāpdamas pārākuma apziņu. — Es pazīstu tādu cilvēku. Starp citu, vienreizējs cilvēks.

— Ar ko viņš ir vienreizējs?

— Iedomājies, viņš var gulēt uz naglām.

— Ko tu sakī? Kā viņš tā var? — Tuntulis brīnījās.

— Ļoti vienkārši, guļ kā indiesu jogs.

Tuntulis paraustīja plecus.

— Cik naglas viņam vajadzīgas, lai miegs būtu salds?

Ruņģis nezināja. Viņš piezvanīja pa telefonu, lai noskaidrotu.

— Sešsimt naglas.

— Seši simti, — Tuntulis atkārtoja un pierakstīja. — Bet cik garām naglām jābūt?

— Kāda tam nozīme? — Ruņģis nesaprata.

— Liela, — Tuntulis paskaidroja. — No naglu garuma atkarīgs svars. Naglas taču pārdod uz svara.

Ruņģim vajadzēja zvanīt vēlreiz. Noskaidrojās, ka vispiemērotākās ir piecus centimetrus garās naglas.

— Kā naglām jābūt — ar galvām uz augšu vai uz leju? — Tuntulis vaicāja tālāk.

Ruņģis sacīja.

— Ko tu te tīcinies! Pats par sevi saprotams, viņš guļ uz naglu asumiem. Tur jau ir tā vienreizējība!

Tuntulis kādu brīdi domāja. Ruņģis netraucēja viņam to darīt.

Tad Tuntulis teica:

— Ļoti īsi, bet es neprotu tā sadzīt naglas dēlī.

— Tu nu gan esi jokupātevis! — Ruņģis iesmējās. — Tas taču ir vienkāršāk par vienkāršu! Tu iesīti naglas kā parasti, pēc tam apgriez dēli uz otru pusi, un viss ir kārtībā!

— Tiešām, — Tuntulis piekrita.

— Viss ģeniālais ir vienkāršs. Tomēr beidzies, ka nevarēšu tavu pazīņu pieņemt darbā. Tu taču esi tā, cik tu nu nodaļā ir šauras rēlpes. Kur es viņam to naglu dēli nolikšu? Ja kāds dēlim netīrām uzķērs virsū, drošības tehnikas inženieris mani noēdīs bez sāls.

Ruņģis apveinojās:

— Ja negribi viņu pieņemt, tā arī pasaki. Kāpēc tu iedomājies, ka viņš nevar gulēt pie rakstāmgalda, kā darba laikā guļ visi normāli cilvēki?

Tuntulis atviegloti uzelpoja.

— Tā uzreiz vajadzēja teikt! Nu ir pavisam cita lieta. Lai nāk un strādā. Bet vai rēķināt viņš prot?

— Neprot, — Ruņģis noplātīja rokas. — Ko neprot, to neprot.

— Bet man taču vajadzīgs grāmatvedis, — Tuntulis teica.

— Tu pats nezini, ko gribi! — Ruņģis sadusmojās. — Ar grāmatvežiem, kas prot rēķināt, pilna pasaule. Bet grāmatveži, kas var gulēt uz naglām, kas ir vienreizēji... Cits būtu teicis paldies.

Tuntulim arī nekas cits neatlika kā pateikt:

— Paldies!

Uzzinājies, ka Bauskas rajona patērētāju biedrības direktore A. Raziņkova iztirgojusi citur 4 tonnas sava rajona truškopjiem paredzētās kombinētās lopbarības un Krāslavas rajona kolhoza «Skaista» ferma pārdevusi rajona truškopjiem slimus vaislas trušus, es gribēju sašutumā iesaukties: «Vai, cik tas ir slikti!»... Taču tad nolēmu mazliet padomāt.

Uzmanībul! Aizveru acis, koncentrējos un sāku domāt.

Kas ir trusītis? Trusītis ir zaķīša radagabals, varētu teikt, viņa brālēns. Bet kas ir zaķītis? Ak kungs, kas tad to nezina! Negausīgā plēsoņas vilku upuris. Polēkais razbainieks to vien dara, kā vajā nabaga mazo zaķīti.

Nu, lūk, tik tālu jau esam tikuši. Padomājot vēl mazliet, kļūst skaidrs, kas varētu notikt, ja Skaistas fermas darbinieki un arī b. A. Raziņkova ar savu — no pirmā acu uzmetiena nosodāmo — darbību neliktu šķēršļus rajona truškopjiem. Jā, grūti iedomāties otru tādu dzīvnieku, kas vairotos fīkpat ātri kā trusis! Toties bez pūlām var iedomāties, kas būtu noticis, ja Krāslavas rajona truškopji nebūtu saņēmuši slimus vaislas trušus! Ja Bauskas rajona truškopjiem būtu bijis pietiekami daudz

kombinētās lopbarības! Pietrūktu būtu, ka trušus mītināt. Kļūtu neizbēgama trušu noplūde savvaļā. Un tie nu savu gauso kāju dēļ tie kļūtu par vieglu laupījumu tam pašam vilkam, kas tik nasekmīgi vajā žiglo zaķi. Vēl ātri vien saprastu, kas par mantu ir trušgala, un sāktu trušus ēst masveidīgi. Ēstu, kamēr pārēstos. Sekas tam būtu ārkārtīgi tragiskas — vilki masveidīgi kristu gar zemi un notirinātu ķepas. Pēc pāris mēnešiem — skaties! — tie jau būtu ierakstīti Sarkanajā grāmatā kā suga, kam draud pilnīga iznīcība.

To, protams, nekādā gadījumā nedrīkst pieļaut, tāpēc mums jābūt pateicīgiem gan Skaistas fermas darbiniekiem, gan b. A. Raziņkovei. Viņi devuši savu artavu cīņā par vilku sugas saglabāšanu. Tāpat zināja, ko darīja, kolhozs «Lāčplēsis» un Rīgas rajona kolhozs «Ropaži», kad tie pērn pārtrauca nodarboties ar truškopību, un arī citas republikas rajonu saimniecības, kas pēdējos gados likvidējušas savas trušu fermas.

Sakiet, ko gribat, bet cilvēkam par vilku aizsardzību tomēr ir jādomā!

I. MELGAILIS

D. BREIKSS

E. OSS

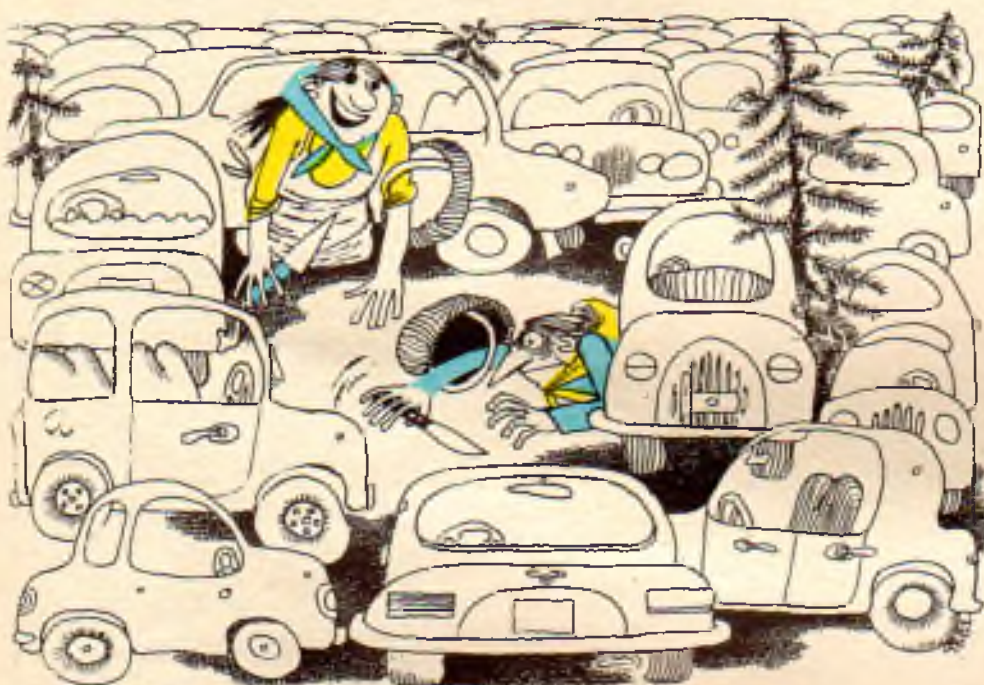

E. OZOLINS

— LIECIET MAN MIERU AR TO CAURO JUMTUI TAGAD JĀDOMĀ PAR SAUSU SIENU!

U. MEZAVIL

— TU ARĪ, KAIMIŅIEN, MEŽĀ!

T. SERGIJENKO

— VAI JŌS ARĪ PIEDALĪJĀTIES KAUTIŅĀ?
— NĒ, ESMU TĪKAI ACULIECINIEKS.

G. BĒRZIŅŠ

Tā esot gadījies

Kāds jauns cilvēks vaicāja slavenajam reportierim Egonam Ervīnem Kišam, vai viņš tiešām tic, ka ceļojumi izglīto cilvēku.

— Jā, — Kišs atbildēja. — Tāpēc no sirds iesāku jums apceļot visu pasauli.

Ievērojamais vācu gleznotājs Loviss Korints (1858.—1925.) ceļojuma laikā iegriezās kādās dzelzceļa stacijas restorānā. Tūlīt pēc viņa restorānā ienāca vīrietis, kas viesmīlim augstprātīgi jautāja:

— Kas jums ir pusdienās?

— Zupa, grāfa kungs, — buljons ar kaula smadzeņu klīmpām.

— Vairāk nekā? Kaut kas riebtīgs!

— Vēl mums ir jēra gaļa, karbonāde un teļa cepetis.

— Vairāk nekā? Kaut kas riebtīgs!

Korints pie blakus galdīņa klausījās un priecājās. Tad viņš pasauca viesmīli un pajautāja:

— Viesmīl, es gribu kaut ko dzert. Kāds jums ir alus?

— Gaišais pudelēs.

— Vairāk nekā? Kaut kas riebtīgs!

Augstmanis tūlīt pārskaities pielēca kājās.

— Mans kungs, — viņš kļiedza, — kā jūs uzdrošināties mani nekaunīgi atdarināt! Jūs laikam nezināt, kas ir jūsu priekšā! Es esmu grāfs fon Eibenbahs-Verdenfelss-Puncigsl!

— Vairāk nekā? Kaut kas riebtīgs! — Korints atbildēja.

Sveices rakstnieks Johanness Kaspars Lavaters (1741.—1801.) izdomāja teoriju, ko viņš nosauca par zinātnisku. Saskaņā ar to pēc deguna, pieres, ausu un žokļu formām var

spriest par cilvēka īpatnībām un raksturu. F. lozofs Lihtenbergs (1742.—1799.) jauno teoriju novērtēja šādi:

— Tā ir psiholoģiska teorija, kas līdzīga kādai fizikā pazīstamai mācībai, kura ziemeļblāzmu mēģina izskaidrot ar silķes ašes spuldumu.

Berlīnes ārstu Ernestu Ludvigu Heimu (1747.—1834.) izsauca pie kāda pacienta. Slimnieka gultas bija sapulcējies liels bars radnieku, kuri cerēja saņemt bagātu mantojumu. Heims visus radniekus izdzina laukā un rūpīgi izmeklēja slimnieku. Kad viņš atstāja slimnieka istabu, kāds no radniekiem jautāja: kāds ir slimnieka veselības stāvoklis. Heim atbildēja:

— Ģimenei jāsegatavojas uz jaunāko: slimnieks izveselosies.

Sakāmvārdi māca

Būt vai nebūt? Dari, ko darīdams, apdomā galul Rits gudrāks par vakaru. Ko vari padarīt rīt, nesasteidz šodien! Velns nav tik melns, kā viņu mālē...

Lūk, kādas pārdomas nodarbinājušas cilvēces prātus jau sirmā senatnē un nodarbina vēl mūsu dienā! Jo vispārcilvēciskās problēmas nezaudē savu asumu arī mūžības priekšā. Bet tas nu tā, starp citu.

Pagājušajā vasarā Leningradas rajona Valsts ugunsdrošības inspekcijas darbinieki Bolderājas koksnēs kompleksās pārstrādes kombinātam norādīja, kas darāms, lai uzņemumā novērstu ugunsgrēku uzliesmošanas iespējas. Kā jau ikvienā solidā iestādē, arī Bolderājas kombinātā ir cilvēks, kam jāatbild par ugunsdrošību. Tas ir inženieris V. Mitjakovs. Izlasījis norādījuma 70 punktus, Mitjakovs ar tiem iepazīstināja kombināta galveno inženieri Jurcānu, un abi kļuva domīgi. Par laimi, viņi atcerējās senču gudrību: «Vai nu tik traki būs!»

Un, patiešām, tik traki nemaz nav, goda vārds, nav! Taisnība, gan ražošanas telpās, gan uz jumtiem šur tur sakrājušies šādi tādi putekli. Ja tiem tiek klāt uguns, var notikt sprādziens. Tas viss ir taisnība. Bet, pasakiet, lūdzu, vai kāds ir dzirdējis ribienu Bolderājas pusē? Nav! Kombinātā netiek regulāri pārbaudīta ugunsgrēka signalizācija? Gan pārbaudīs. Kā mēdz teikt, steiga aptumšo prātu.

Dreimīgai pieredze rāda, ka ugunsdzēsēji šo parunu nezina. Tāpēc Rīgas laku un krāsu rūpnīcā tās galvenais inženieris L. Sidorovs jau vairākkārt saukts pie administratīvas atbildības. Par sīkumiem. Taču arī sīkumi jāņem vērā, jo neaizmirsīsim, ka mazs ciniņš dažreiz gāj lielu vezumu. Ugunsdrošības inspektori, piemēram, atklājuši, ka šajā rūpnīcā, kur darīšana ar la-

kām, krāsām un citām viegli uzliesmojošām vielām, daudzu gadu laikā nekas nav darīts, lai uzturētu kārtībā automatiskās ugunsdzēsēšanas iekārtas. Īpaši draudošs stāvoklis, pēc inspektoru domām, esot lakas vārišanas korpusā.

Nu labi, pieņemsim, tas viss ir tiesa. Rūpnīcas galvenais inženieris nemaz netaisās noliegt, ka inspektoru raksti un priekšraksti nebūtu vietā. Taču priekšraksti un to izpildes termiņi ir viena lieta, bet senču dzīves gudrība kaut kas pilnīgi cits! Mēs nekādā ziņā nedrīkstam aizmirst gadu tūkstošos pārbaudīto sakāmvārdus: «Lēnāk brauksi, tālāk tiks!» Un, vispār, kāpēc vienmēr jādomā tas jaunākais?

Protams, dažreiz var gadīties viena otra nejaušība. No tām mēs nekad neesam pasargāti. Rīgas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcā, piemēram, ir tehnoloģiskie procesi, kas saistīti ar sprādziena briesmām. Cehu telpas šiem darbiem diemžēl nav piemērotas, to iekārtojums neatbilst drošības tehnikas noteikumu prasībām. Tas, protams, ir slikti. Tāpat nav slavējams arī fakts, ka automatiskās ugunsgrēku dzēsēšanas iekārtas novecojušas, ka tās apkalpo personāls, kas nav attiecīgi apmācīts. Nav arī operatīvo sakaru ar ugunsdzēsēju daļu. Varētu minēt vēl šādas tādus trūkumus. Pavisam necilus, galvenokārt organizatoriskas dabas. Pat neievērojamus. Bet vai tas ir vajadzīgs?

Taisnība gan, pirms dažiem gadiem rūpnīcā izcēlās ugunsgrēks un noribēja sprādziens, bet atcerēsimies, ka jau senie prātnieki ir nākuši pie atziņas — «Kļūdoties ir cilvēciski»

Tikai šai sakarā atcerēsimies vēl gudrāku sakāmvārdus: «Kas nemācās no savām kļūdām, ir traks.»

E. JUMĀRS

J. BRINKIS

E. OZOLIŅŠ

E. OZOLIŅŠ

DZIRKSTIS

Melns kā velns! Tātad kāds tomēr velnu ir redzājis!

*

Laiks bija tik karsts, ka pilsētā nekur nepārdeva ne saldējumu, ne limonādi.

Nāves bailes

Mani māc nāves bailes. Varbūt tām nav reāla pamata. Bet... Tās mani māc. Nāves bailes. Ka vairs neskanēs! Ka nedzirdēšu vairs ik stundu, nakti un dienu, sapnī un nomodā šo melodiju, šo dziesmu «Nāves bailes»!

A. BRIEDIS

Z. STRAUS

SAĶERŠNES CĒĻ MALE

— Kas pa briesmīg kontrolier, Esprūds vīrišķ bikses! Dome — palūrs šī cōr pier, Es uz krūmēm vikses.

Skuder Pric tu miere liec, Citād sanāks skandāls. Sievišķs tu pēc skat uz plec, Bet pēc dābs ka vandals.

Šofer pedod gāz bez bēds, Grōd ka iet pa gaisem. Sakaše es atstāts pēds, Kārtig sober maise.

Ve le labak grōzej brandž Grōds pa alem vase! Es no grōdem nedzen kandž, Es tos atdod kaze!

Sarežģīts stāvoklis

Kad mēs vakarā pēc darba pulkā devāmies mājup, apakšā pie leejas durvīm mīņājās knēvelis.

— Ko tu te dari? — mēs viņam valcājam.

— Gaidu mammu... — knēvelis atbildēja.

Bonifācijs izvilka no kabatas un ledava stīķam konfekti.

— Ņem, ēd, lai saldāka galdīšanai — viņš teica.

Nākamajā rītā mūsu kantoris dūca kā bišu strops spīdēt laikā.

— ...un tad viņš izņem «Vāverīti» un uzdāvina bērnam! — normētāja Vizma aizrautīgi stāstīja. — Pilnīgi svešam bērnam! Tāpat vien! Šīto konfekšu kilograms taču maksā baltu naudai!

— Būtu labāk uzclenājis mani... — kasiere Rīta iesaucās.

— Kāpēc tieši tev? — atgu grāmatvede Monika pavīpsnāja. — Kas tu viņam tēda esi, lai tevi clenātu!

Kasiere apvainojās.

— Bet kas tad Bonifācijam bija šītais puika? — viņa indīgi valcāja. — Priekš brāļa tā kā par sīku, mazdēlam tā kā par agru, bet pašam vēl nav atskrējies.

— To nekad nevar zināt, — normētāja dziļdomīgi sacīja. — To parasti uzzina tikai tad, kad arod biedrības sapulcē jāaplūko kolēģa morālais gēmis.

— Ko tu ar to gribi sacīt? — pašpalīdzības kases dievs Kārlis apvaicājās, uzmetis viņai alždomu pilnu skatenu.

— Neko sevišķu... — normētāja paraustīja plecus. — Dzīvā, mīļā, tāpat vien nekas nenotiek. Konfektes tāpat vien svešiem bērniem nedāvina.

— Tātad tu domā... — kasierei aizrāvās elpa.

— Fakti! — normētāja teica. — Jū, ka valnīgs un tagad pielabinās. Varat man ticēt — pat tad, ja vakardienas knēvelis nav viņējais, kaut kur kāds bērniņš skraida pa pasauli pliku vēderiņu...

Mēs sākam smieties.

— Šītam jāpiņķinām kaut kur kaut kas skraidīl! Drīzāk jau epģelim ragi izaugs!

Algu grāmatvede piekrizdama palocīja galvu.

— Gluži manas domas! — viņa teica. — Tik kristāhtīru un gaišu cilvēku kā Bonifācijs vajadzētu ielikt stikla skapī. Lai stāv citiem par paraugu. Viņš taču algu visu līdz pēdējai kapelkai pārnēs mājās. Un prēmiju arī nenoblēdī.

— Nenoblēdī prēmiju! — kasiere sāka ausīties. — Mīļo, tad gan tā lēta vairs nav fīral! Lai alga kur elga, bet atdot slevai visu prēmiju!...

Ar kasiere muti runāja balta patiesība. Prēmijas mēs mājup parasti nenesam. Ja nu kādu mazumiņu. Jo naudiņa pašiem var lieki noderēt.

Pašpalīdzības kases dievs sāka kasīt pakausi.

— Jā, mīļo, te kaut kas nav

riktīgi! — viņš plekrita. — Visi normāli cilvēki lūdz neatmaksājamus pabalstus, tikai viņš viens pats ne. Droši vien grib izlikties labāks, nekā patiesībā ir.

— Varbūt viņš pa vakariem kaut kur plehētūrē! — kasiere ieminējās. — Uzturēt otru ģimeni, lai sleva nezinātu, tas nudien nav joks.

— Vakaros viņš vienmēr ir mājās. — Kārlis, kas ar Bonifāciju dzīvo vienā namā, šādas alždomas noraidīja. — Sūž pie televizora kā plēlēmēts.

— Nu tad no rītiem, — kasiere palika pie sava. — No rīta arī var hahtūrēt, un alždomu mazāk.

— Viņš jau no deviņiem kvern savā krēslā kā kīpisi! — Kārlis apliecināja. — Ne reizi nav nokavējis darbu. Pat gripas laikā visi slimoja, tikai viņš viens pats sēdēja kā sēdējis. Galu galā, mums ar viņu ir paralāli telefoni, bet neviena sleviskjis viņam nezvana.

— Maskējasi! — normētāja iesaucās. — Nudien, kā es te stāvu, maskējasi! Palūdz kādu vīrētli, lai piezvana un pasauc pie aparāta, un tikai pēc tam runā pati. Neesi dzirdējis, ka tā dara!

Kārlis sadrūma.

— Neesmu gan, — viņš atzinās. — Es taču viņam ticēju... Kārtīgs cilvēks šķīta. Nesmēķēja, ar špabīti tāpat nebērājojās. Aknas esot beļģtas.

— Zinām tās aknas! — bufetniece iesaucās. — Ar skaidru galvu jau vienmēr var sagudrot ticamākus melus slevai! Tālab jau es visu laiku brīnījos, ka viņš bufetē pie manis nevienu konfekšu kasti netika pīrcis. Vistīgas pīrka, desu pīrka, bet konfektes ni un ni... Lalkam jau kur citur blatīņš labu labais.

— Vai es neteicu, ka maskējasi! — normētāja teica. — Un, vispār, kad mēs rudonī bijām talkā kolhozā... Atcerieties, viņam toreiz kāpostlaukā pleklīda viens puikiņš.

— Smuks bērniņš bija, — kasiere atcerējās. — Es vēl nobrīnījos, ka viņš tik līdzīgs Bonifācijam. Šis toreiz lešāsīja, ka pulka noklīdis kaimiņu rūpnīcas talciniekiem, bet tagad tā lēta ir skaidra.

— Jā... — mēs nopūtāmies. — Laikam jau talsnība vien būs. Tie klusie atvari allaž paši dziļākie. Jo klusāks, jo dziļāks, jo dziļāks, jo melnāks.

— Bet mulķis gan! — algu grāmatvede pašūpoja galvu. — Būtu pagāmis izziņu, lesnēdzis man, nevajadzētu maksāt bezbārnu nodokli. Daži rubļi galu galā arī ir nauda. It īpaši, kad cilvēkam ir tik sarežģīts stāvoklis.

Un viņa aizgāja aprunāties ar Bonifāciju slevu. Lai likteņa trieciens slevu nepārsteigtu nesagatavotu.

ZANIS EZĪTIS

— ZINI, LAKSTĪGALA, LĪDZ MAHAM LĪMENIM TU VĒL NEESI IZAGUSI!

E. RUSMANIS

U. MEZAVILKS

LEONS OZOLS

SLEPŠANĀS

Visur Jūsu nejausie skati,
Ko lai sedzot!

Miedzu acis, griežu purnu
Visviens redzos.

[Uldis Bērziņš. «No tuvā
gadsimta redz»]

Miedzu acis, grozu purnu
Jūsu priekšā.

Apgāzi atkritumu urnu?
Ieliet iekšā?

Tomēr ieraudzīsīt kājas,
Garām ejot.

Neblieniet uz mani sāji, —
Laujiet dzejot!

JAUNĀKAIS ZINĀTNĒ UN TEHNIKĀ

UZVILKSIM BIKSES
UN SMIESIMIES!

To, ka darbs ir prieka avots, zinātnieki konstatēja jau tad, kad cilvēki vēl dzīvoja kokos. Tagad pēc rūpīgiem pētījumiem pierādīts, ka darbs rada ne vien prieku, bet arī jautrību. Turklāt tādu jautrību, ka strādājošie bieži vien smejas līdz asarām.

Par to var pārliecināties, ja pavēro, piemēram, kā melioratori liek franšējās caurules, kā mežsīrdnieki cērt malku, kā... Ak, visus darbus, kas rada jautrību, nav nemaz iespējams uzskaitīt!

Jautrība strādājot rodas stihiski — tiklīdz viens darba darītājs paskatās uz otru, viņš sāk nevaldāmi smieties. Un smejas tāpēc, ka vienam vīram bikses ir pārāk īsas, bet otram — pārāk platas. Gadās arī citi varianti — vienam bikses ir pār garām, otram — pār šaurām. Lai būtu kā būdams, jautrība rodas visos gadījumos.

Zinātnieki pierādījuši arī to, ka smejoties darbs veicas labāk, un tam ekonomikā ir ārkārtīgi liela nozīme. Tāpēc visu darba darītāju vārdā siltu paldies pelnījuši tie apgārbu ražotāji, kas neno-gurstoši gādā, lai darba bīkšu sortiments būtu pēc iespējas mazāks.

Šeit, zinātniski izsakoties, ir spēkā apgrieztais proporcionālītātes likums — jo mazāks sortiments, jo jautrība lielāka. Jautrība sistu visaugstāko vīni, ja veikalos būtu pārdošanā tikai viena izmēra bikses.

SARAUJ, SARAUJ!

Sporta vēsturnieki ir neapgājami pierādījuši, ka saskaņot visus sporta veidus uz divu roku pirkstiem nav vairs iespējams. Kādreiz senos laikos stadionos skrēja, lēca, meta un boksojās. Bet tagad! Neskatoties sportošanas veidus grūti pat atcerēties — vieglatlēti skrīten gan ar naglēm, gan slīdām, gan skrituļiem, lēc pāri latīņai gan parastli, gan atpakaļiski, spārda, sviež un sīt gan apajas, gan melonveida bumbas. Un kur tad vēl dažādie smagatlētikas veidi, kur peldēšana, kur velosports, kur alrēšana, kur... Vārdu sakot, sporta veidu skaits šodien ir milzīgs.

Tieši šī iemesla dēļ sporta cienītāji diez vai būs pamanījuši visjaunāko sportošanas papēmienu — stadiona rekonstruēšanu.

O, tās ir ļoti interesantas un tajā pašā laikā sarežģītas sacensības! Pirmā sportistu grupa stadionā lebrauc ar buldozeriem, kaut ko nojauc un pazūd. Pēc gada parādās otra sportistu grupa ar autocaliņiem, kaut ko samontē un arī pazūd. Vēl pēc gada parādās trešā grupa, kas stadionā ar pašizgāzējiem saber lielas smilšu kaudzes un, protams, pazūd.

Nesen, jūnija beigās sacensību laukumā lebrauca ceturtā sportistu grupa ar veliņi un staidzīgi sāka būvēt skrejceliņu. Tāpēc zinātnieki, kas pēti jaunus sporta veidus, ir apmetušies «Lokomotīves» Torņakalna stadionā, lai precīzi varētu fiksēt sacensību finālu un aplaudēt uzvarētājiem. Zinātnieki gan domā, ka aplausi skanētu daudz īspaidīgāk, ja sacensības būtu beigušās jau pagājušajā gadā.

A. ISAIS,
zinātņu kandidāts

«DADZIS» DOBELĒ

Kokus cērt, nauda lec...

Pesaulē ir bijis daudz izcilu triku meistaru. Taču triki, ko rāda tlenieks Ēriks Kasemirs, pārspēj visu līdz šim redzēto. Kasemira programma ir ļoti vienkārša, bet tai pašā laikā sensacionāla.

Nesim, piemēram, tādu numuru. Jūsu priekšā ir lieli, stalti koki. Nedzied zāģi. Neklaudz cirvji. Tuvumā nav neviena mežsīrdnieka. Pēkšņi starp kokiem parādās Kasemirs un viņa asistents no Dobeles rajona kolhoza «Zelta druva». Kasemiram rokā apaļais zīmogs, bet asistentam — tīra papīra lapa. Bīdī abi klusi sačukstas, tad atskan Kasemira balss:

— Sagatavolies meža ciršanai!

Asistents tūlīt sameklē pildspalvu.

— Sākt! — atskan komanda.

Asistents sāk staidzīgi rakstīt, bet Kasemirs skaita:

— Nocirsts trīs simti trīsdesmit kubikmetru kokul!

Un notiek neiespējams. Izgaist viens koks, izgaist otrs, trešs... Kad beigās Kasemirs asistentam uz lapas uzspiež zīmogu — nav vairs neviena koka!

— Tas tavam kolhozam par ciršanu! — Kasemirs saka asistentam un, iznēmis no kabatas maku, sāk skaitīt naudu. — Simt astoņdesmit viens rublis astoņpadsmit kopaikeš!

Asistents pateicas, un abi dodas prom.

Taču ar to šis izcilais numurs nebeidzas. Tikko iluzionisti aiziet, parādās viens koks, tad parādās otrs, trešs... Pēc laiciņa visi koki stāv turpat, kur stāvējuši, — lieli, stalti, zāģu un cirvju neskartī.

Ne mazāk interesants ir arī otrs triks, kad Kasemiram asistē burvju mākslas entuziasts no Dobeles rajona kolhoza «RT-

ausma». Šoreiz panorāma ir savādāka. Izcilais iluzionists un viņa palīgs sēž uz ceļiem izcirtumā. Kasemiram uz ceļiem vesels žūksnis atskaižu.

— Sameklē Birnbauma brigādes darba pieņemšanas aktul — viņš saka un pasniedz atskaites asistentam. Palīgs cītīgi šķirsta papīrus.

— Nav tāda aktul — asistents atbild un rāda visus aktus Kasemiram. Taču viņa vārdi izcilo iluzionistu nesamulsina.

— Birnbauma brigāde šeit ir strādājusi! — Kasemirs sāk čukstēt. — Birnbauma brigāde šeit ir strādājusi!

Un pēkšņi atlido pīle un nosēžas uz celma blakus iluzionistam. Knābī putns tur kaut kādu papīru. Asistents staidzīgi pakēr papīru un lasa:

— Darba pieņemšanas akts. Birnbauma brigāde ir strādājusi lles mežniecībā...

Kasemirs uzvaroši smaida. Tad paskatās uz asistentu, pamīrkšķina un, iznēmis no kabatas maku, skaita naudu. — Pieci simti četrdesmit rublīši... — viņš svīnīgi paziņo. — Tas par palīdzēšanu. Ieliec kolhoza «RTausma» kasē!

Apdāvinātais apkompj izcilo iluzionistu. Bet, kamēr asistents pateicas, pīle pakēr aktu par Birnbauma brigādes darbu un aizlido.

Izcili triki, vai ne?

Bet vispārsteidzošākais šajā programmā ir tas, ka, pirmkārt, triku meistari numurus demonstrē nevis telpās uz skatuves, bet gan brīvā dabā — mežniecībā, jo Kasemirs taču ir Saldus MRS lles iecirkņa priekšnieks! Un, otrkārt, arī tpašu samaksu neprasa. Iziek ar to, ko dievs dod: Kasemiram plāns pildās, bet asistentam atlec kokmateriāli.

Akadēmiskais parāds

Manam paziņam Henhūzenam par eksāmenu kārtosānu radies neparasts viedoklis.

— Visu zināt un mācēt nav nekādas vajadzības! — Henhūzens apgalvo. — Jāzina atbildēt tikai uz tiem jautājumiem, ko eksaminētājs visbiežāk uzdod.

Pārbaucis no Dobeles, viņš savu domu ilustrēja ar konkrētiem piemēriem.

— Nesen rajona Tautas kontroles komiteja rīkoja pārbaudi par naftas produktu glabāšanu un racionālu izmantošanu. Un dažu saimniecību speciālisti vai no šdas līda laukā, cenzdamies savest kārtībā degvielu noliktavas. Veltīga enerģijas šķiešana! Es rīkotos pavisam citādi — iedarbinātu lokatorus un gaidītu.

— Kāds lokators? — es pinteresājos.

— Turēti ausis vaļē, — Henhūzens paskaidroja, — un uzmanīgi klausītos, kādu lemeslu dēļ rodas nepatīkamas citām saimniecībām. Lūk, kolhozā «Lielaucē» vadītāji dabūja brāzienu par to, ka degvielas cisternām bija norauti zibensnovēdēji. Pamācoši! Es tūlīt ataicinātu mehāniķi un liktu salabot visus zibensnovēdējus. Kolhozam «Brīvais ceļš» bija izteikts pārmēts par nesalabotiem vārtiem un sabojātu nožogojumu ap degvielas noliktavu. Arī vērā nemāma ziņa. Namdari tūlīt saņemtu pavēli uzbūvēt jaunu nožogojumu un jaunus vārtus. Tikko man paziņoja, ka Dobeles Auglīkopības izmēģinājumu saimniecības speciālistiem aizrādīts, ka benzīna patēriņš, kas norādīts šoferu ceļazīmēs, dažreiz pat par simt kilogramiem pārsniedz mēģināšanas spidometra rādītājus, es personīgi pārbaudītu visas ceļazīmes un spidometrus! Tāpat nekādā gadījumā es nepaļautu gar ausīm arī tādas kontrolieru atklājumus: piemēram, padomju saimniecībā «Šķibe» ne-

darbojas trīs degvielas ietilpdes iekārtas, bet padomju saimniecībā «Kronauce» nav kārtībā benzīna cisterna. Es nekavējoties zvānītu LRTNK rajona apvienības tehniko apkopju stacijas priekšniekam Grīnvaldam un lūgtu staidzīgi atsūtīt meistarus...

Nepņemot apgalvot, ka visi Dobeles rajona saimniecību darbinieki ir dzirdējuši šos Henhūzena prātojumus. Taču Naudītes padomju saimniecības galvenais inženieris Krūmiņš par tiem noteikti bija informēts.

— Nekāda izkrišana mums nedraud! — viņš starodams sprieda. — Pie visām degvielas cisternām zibensnovēdēji ir uzstādīti! Nožogojums un vārti ir salaboti! Mašīnu spidometri ir kārtībā! Degvielas ietilpdes ierīces darbojas! Sabojātie krāniņi nosūtīti labošanai uz LRTNK rajona apvienības tehnikās apkopes staciju!

Ak vai, kad no Tautas kontroles ieradās eksaminētāji, viņi uzdeva pavisam citus jautājumus:

— Kāpēc benzīna cisternas novietotas uz sapuvušiem koka pamatiem? Kāpēc A-72 un A-76 markas benzīna ietilpidei tiek izmantota viena kopēja ietilpšanas iekārta? Kāpēc degvielas noliktavā nav ugunsdzēsības inventāra? Kāpēc traktoru motoru stundām ilgi darbojas tukšgaitā? Kāpēc saimniecības mašīnas regulāri pārlēk benzīnu un dīzeldegvielu?

Tādi jautājumi Naudītes speciālistam pat sapņos nebija rādījušies, tāpēc eksāmenā viņš izkrita ar troksni un līdz nākamajai eksāmenu sesijai, ko Dobeles Tautas kontroles komiteja rīkos oktobrī, ir ierakstīts akadēmisko parādnieku sarakstā.

Pašās beigās vēl gribētos pieminēt, ka Henhūzenam pašam no atbildēšanas eksāmenos noteikti vajadzētu izvairīties.

J. JAUNS

ZAGLIS

Krampis paskatījās ārā pa dārza mājiņas logu. Un tieši laikā paskatījās. Viņa dārzā kāds svešinieks nesteigdamies lasīja gurķus. Krampis izgāja ārā un nostājās svešajam aiz muguras.

— Ko tu te dari?
— Kā, vai tad neredzat? — svešais atskatījās un turpināja savu darbu.
— Es prasu, ko tu dari manā dārzā!
— Divains cilvēks, labi redz, bet prasa. Zogu gurķus.
— Kāpēc tu zodz gaišā dienas laikā?
— Nakti ne vella nevar redzēt. Turklāt man vajag tikai tos mazos.

— Vai tu zini, ka tie gurķi pieder man?
— Zinu, tālab arī zogu.
— Interesanti. Kāpēc tu, piemēram, negribi iet zagt pie kaimiņa?

— Tāds kā jocīgs! Viņš man uz rāvienu iegāzītu ar koku pa muguru.

— Un tu domā, ka es to nevaru izdarīt?
— Nē, jums velk uz filozofēšanu. Jums vispirms gribas noskaidrot veselu virkni jautājumu: kāpēc es zogu dienā, nevis naktī, kālab negribu zagt jūsu kaimiņam un vai es zinu, ka šie ir jūsu gurķi. Apžēlīgi, es taču katru dienu redzu, kā jūs tos laistāt.

— Un, pēc tavām domām, es tos laistu tev?

— Kāpēc uzreiz tāds apvainojums? Manis dēļ jūs pat pirkstiņu nepakustinātu. Jūs laistāt, domādams, ka viss tiks pašam. Bet tad ierodos es ar spaini un...

— Bet kāpēc tu tā dari?
— Atkal tas pats vecais jautājums! Paklausieties, ar jums laču var iznīkt. Vaicāji arī kaut ko citu.
— Ko tad man vēl vaicāt?
— To es nezinu. Varbūt par mākslu.

Tas jāzina jums. Man spainis jau ir pilns, es eju prom. Uz redzēšanos!

— Ei, pagaidi, uz kurieni tu?
— Vēl viens mulķīgs jautājums! Starp citu, jūs esat slikti audzināts, nezināt, ka nepazīstams cilvēks ir jāuzrunā ar «jūs». Sveiki, filozofētāj!

— Paskat, kāds bezkaupa! — Krampis noskaitās. — Šis man pārmetis filozofēšanu. Es Kantu no galvas zinul

AIVARS RIJKURIS

STARP CITU

Maka dillonis visbiežāk ir alkoholisma sekas.

Suns zina, ko ēdis, bet cilvēks ne vienmēr.

Paģiru rītā, grūvi strādā pilnu pudeli, nāca pie stingras atziņas: Ir vēl dievs debesīs!

Melnie caurumi liecina, ka mūsu Gaikātika sāk nolietoties.

Fantāzijas putns var būt arī krietni noba-
ota zoss.

RŪDIS POPĒDIS

KLEKSĪŠI

«Roplainiete gribēja savam dēlam tikai labu, jo viņa jau kopš bērnības nekad nebija vēlējusī viņam sliktu.»

*

«Necensoties nodzēst degošu māju, Madara pati metās upē.»

*

«Bērni sociālistiskajās valstīs dzīvo kā vaji okeānā, nebaidīdamies ne no kādām briesmām.»

*

«Lāčplēsis sadraudzējās ar Laimdotu, kura viņu jau no jaunības apkopa.»

*

«Mālnieks ir ļoti nesmucks, bet viņam ir liela bagātība, ar kuru viņš pierunā Lienu.»

*

«Stāstā līze parādīta darba sievietes dzīve, sākot ar zīdaiņa periodu.»

*

No skotienu sacerējumiem izrakstījis
A. BARISJANS

— PIE ŠT AKMENS SALŪST JAU TREŠAIS KOMBAINS. VAJADZĒTU NOVĀKT.
— GAN JAU NOVĀKSIM. KURŠ TAD KOMBAINU PAMET TĪRUMĀ!!

K. LIEDE

— VISĀ IZRĀDĒ ŠĪ VIETA MANI SATRAUC VISVAIRĀK...

D. BREIKSS

DAIĻAMATA MEISTARS.

G. BERZINS

U. MEZAVILKS

A. MUKANIS

Domu graudi

Solīts vēl nav iedots. Uz Tautas tiesu šī paruna neattiecas — cik solīts, tik iedots.

L. OZOLS

Akcelerācija ir acīm redzama — bērni prasa aizvien lielāku kabatas naudu.

E. CELMIŅŠ

Cilvēciskie trūkumi paliek mums vienmēr uzticīgi, tikai mūsu labās īpašības reizēm mūs pamet.

Paša sirdsapziņa, protams, ir labs tiesnesis, taču diemžēl tā ar apsūdzēto ir pārāk tuvos rados.

T. EDIS

Cilvēku mūsu kolhozā ir ļoti maz, bet traktoristu diezgan daudz.

A. STABULE

Kad tārpas izvelk no kārbas, tas vēl nenozīmē, ka tas jau ir nokļuvis brīvībā.

H. HEISLERS

KĀDĒĻ GAILIS NEDZIEDĀJA?...

Šodien pastaigāties pa Jēkabpils rajona Salas ciemu, zināt, ir ļoti jauki. Uzceļas jaunas mājas ar komunālām ērtībām. Iekārtoti skvēri, uzposts kultūras nams, astoņgadīgā skola un vidusskola. Ļoti jauki ir arī vasaras rīti, kad skaļš «kikerīgā» modina saimniecības centra iedzīvotājus... Bet kas tad tas par jokul Gaili nedzied! Varbūt nav uzvilkti modinātāju pulksteņi un gaili aizguļējušies!

Nē. Viena slēpjas citur. Izzādās, gailu te gluži vienkārši nav. Var teikt — vīlks ar gailiem, labi, ja ir vistas, kas dēj olas. Bet vistu arī nav. Tāpēc, ka nav pajumtes personīgo palīgsaimniecību putniem un lopiņiem. Mazliet jāprecizē: nav tik daudz, cik vajadzētu. Kādreiz bijušas šādas kūtiņas.

— Bet tad sākam celt ciematu, un, saprotat paši... — paskaidro PSKP XXV kongresa padomju saimniecības kantora darbinieki.

Lietā ir skaidra. Pa roku galam sameistarotās vecās kūtiņas aizvairoja saimniecības vadītāju estētiskās jūtas. Un, jāsaka, aizvairoja pamatoti. Tādēļ kūtiņas arī tika nojauktas. Diemžēl veco vietā jaunas neuzbūvēja. Teiksim, ārpus centra, kas — nav vārdam vietasi — ir ļoti iekārtots. Tikai...

— Iedzīvotāju palīgsaimniecību ēkas centrā nav plānotas, — paskaidroja Salas ciema padomes darbinieces. — Šogad ir paredzēts uzbūvēt vienu kolektīvu kūti...

Tas, ka paredzēts, bez šaubām, ir jauki, bet līdz jūnija beigām kūts pamatos vēl nebija ielikts ne ķieģelis. Kaut gan iedzīvotāji — un tādu centrā ir vairāk nekā tūkstoši — izteikusi vēlāšanos turēt mājlopus, it sevišķi cūkas.

Taču bez kūts ir vajadzīgi arī sīvēni. Un tos iedzīvotāji nevar nopirkt. Neaizmirstsim arī citus mājdzīvniekus, it īpaši govus. Bēdīgi, bet fakts — Salas ciemā piekļusuši arī govju māvieni. Kas par lietot!

Govju skaits, gluži vienkārši, ir gājis mazumā. Ja salīdzina ar pagājušo gadu, šogad vien no govīm jau atteikšanās pāris desmit gāmanes. Un līdzīgu ainu var vērot ne tikai Salas ciemā, bet visā Jēkabpils rajonā...

Kādēļ gan lauku ļaudis pēkšņi pārstājuši mītēt un kopt brūnajas! Par kūtiņām jau bija runā. Pla Līvānu mājīgām uzbūvētās saimniecības ēkas ir, kā laucinieki! Izsakās, vairāk piemērotas kazu turēšanai. Tomēr šajā jautājumā varētu atrast izeju. Bet ko lai govij šek priekšā!

— Lūdzul — PSKP XXV kongresa padomju saimniecības vadītāji atbild. — Viesītes iecirknī ir pļavas. Tur var gādāt senu personīgajām govīm! Zāli nopļaujam ar tehnikas palīdzību. Sienā vācējus aizvedam ar autobusu...

Patiešām, saimniecība palīdzību neliedz. Bet Viesītes iecirknis no Salas centra atrodas trīsdesmit četrdesmit kilometrus. Kad jādodas par siena mājās vēšanu, dažam labam dūša saskrien papēžos. Kaut gan, teorētiski ņemot, arī šis jautājums saimniecībā esot glūdi nokārtots. Turklāt katrs var, piemēram, zārdot zāļainākus salmus.

Tas viss ir ļoti jauki, tikai gotīgas no padomju saimniecības sirādnieku kūtiņām pazūd cita pēc citas, un ne gailis tām pakal nedzied. Varbūt tāpēc, ka gailu, kā jau minējām, Salas ciemā vairs nav...

O. MĀRCIS

Virsvērtība

Lielpaurim mājās bija divi barometri. Viens karājās pie sienas un rādīja, kāds ir laiks ārā. Otrs bija Lielpaura sievas seja.

Kad ģimenes galva, steigā nedaudz aizelsies, pārradās no darba mājās, barometrs numur divi rādīja lielo sausumu. Kamēr Lielpauris novilkā mēteli, rādītājs lēnām sakustējās.

— Kur tu tik ilgi vazājies? — barometrs painteresējās.

— Es gribēju tev pateikt, ka darbā...

Rādītājs turpināja virzīties pa ierasto loku.

— Atkal rājiens?

— Tieši otrādi! — Lielpauris svinīgi paziņoja. — Mani paaugstināja!

Rādītājs sāka svārstīties pie atzīmes «Mainīgs».

nēsāju es? Kancelejas priekšnieks! Papīra karalis! Viņiem ir virsvērtības, bet kas tev ir? Uznākošie un izejošie papīri.

— Ienākošie un izejošie, — Lielpauris automātiski izlaboja.

— Ņem vērā, es arī kādā jaukā dienā izešu!

— Bet kur lai es šo virsvērtību rauju?

Rādītājs pavirzījās par diviem milimetriem atpakaļ.

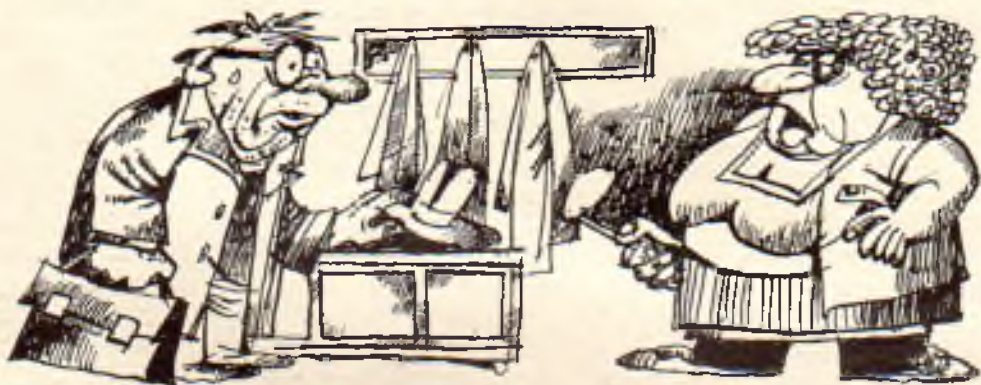
— Atrodi! Tu vienmēr uzskatīji, ka esi gudrāks par visiem! Nevar būt, ka nav iespējams atrast kaut vai vismazāko virsvērtību! Papīrs taču kaut ko maksā!

— Ē, ko gan maksā mūsu papīri! — Lielpauris drūmi nomurmināja un atmēta ar roku. Taču, pamanijs, ka rādītājs atkal sliecas

piecām minūtēm uz priekšu atpaliekošu pušeni, lai saņemtu jaunu kārbīņu saspraumu, lai dabūtu papīrkuurvi, lai karstā dienā vērtu logu, bet aukstā aizvērtu, lai aizietu tualeti... Pēdējā iemesla dēļ iesniegums sāka rakstīt nedēļu iepriekš, jo lietved prasīja laiku.

Mēneša beigās viņš savāca visu iestādes sarakstus vienkopus un sakrāva savā galdā. Skats bija iespaidīgs.

— Tevi iecēla par sagādes daļas priekšnieku?

— Redzi...

Rādītājs pavirzījās uz «Lietus» pusi.

— Nu kaut vai par realizācijas daļas priekšnieku?

— Mani iecēla par kancelejas priekšnieku!

Ja Lielpauris cerēja, ka barometrs pēc šī paziņojuma rādīs skaidru laiku, viņš rūgti maldījās. Viņa vārdiem nekavējoties sekoja lietusgāze.

— Bet bumbulīt! — kancelejas priekšnieks mēģināja savaldīt stihiju. — Es domāju, tu priecāsies! Kā nekā sabiedriskais stāvoklis, lielāka alga...

— Par divdesmit rubliem, jā? — šie vārdi atskanēja cauri lietus šalkšanai.

— Bumbulīt, realizācijas daļas priekšnieks taču saņem mazāk!

Barometrs numur divi savā laikā bija beidzis kredīta un ekonomisko tehnikumu un nekavējoties lika to manīt.

— Bet kur paliek virsvērtība?

Un rādītājs sāka strauji virzīties preti «Negaisam».

— Kāds te sakars ar virsvērtību?

— Tāds, ka manai mammai bija taisnība! Nevis tevi man vajadzēja ņemt, bet kaut vai Picu. Vai Ansi...

— Ko tu neteiksi! — Lielpauris iesaucās, aizskarts savās viscēlākajās jūtās. — Picu! Vai Ansil! Viens veikālā cērt gaļu, otrs panīkušā ateljē šuj ādas vamzus. Andžs kļuvis bezmaz par mēlnestrādnieku — dauza kaut kādus skārdus, labo iebuktētus automobiļus...

Lietus uz brīdi mītējās, nozibsnīja divi ziņņi.

— Un tāpēc Anša sieva staigā debeszilā importa aitādas kažokā! Andža sievai katrā ausī pa žigulim! Bet Picīene tikpat kā literāro salonu atvērusi! Tur visus cienā ar septiņiem ēdieniem, un visa inteliģence pie viņiem nāk ciemos. Kas pie mums nāk, un ko

uz dažnedažādo dabas kataklizmu pusi, steigšus piebūda:

— Es izdomāšu! Noteikti izdomāšu! Patiesām, katrs papīrs taču kaut ko maksā...

— Biedri Lielpauri! — vecākais registrators teica. — Es gribētu pārsēsties pie tā galdā, kas tuvāk logam. Tas stāv brīvs, bet man ar to redzi...

— Rakstiet iesniegumam! — Lielpauris sacīja.

— Iesniegumu? Lai pārsēstos?

— Protams. Ikkatra rīcība jādokumentē. Kas cits to darīs, ja ne mēs?

Pēc desmit minūtēm vecākais registrators atnesa iesniegumu.

— Nē, tas neder, — Lielpauris novaikstījās. — Kā var rakstīt dokumentus uz tādām lēpatām! Papemiet labu normāla lieluma papīra lapu un uz tās uzrakstiet savu lūgumu. Uz jaunā iesnieguma viņš uzlika rezolūciju.

— Kā tad to lai saprot? — vecākais registrators jautāja. — Ko tas nozīmē?

— Tas nozīmē sekojošo: katram mūsu darbiniekam rakstiski jāizsaka savas domas sakarā ar jūsu iesniegumu. Uz atsevišķas lapas, var arī uz vairākām. Uzskatiem jābūt pamatotiem un vispusīgiem. Panemiet brošētāju un visus dokumentus sabrošējiet kopā. Tā būs laba lietiska kārtība.

Kad viedokļi bija savākti, Lielpauris sasauca ražošanas apspriedi. Tās protokolos aizņēma astoņas papīra lapas un arī tika ievietots ārsūvējā. Pēc tam Lielpauris patērēja vienu darba dienu, lai sastādītu argumentētu slēdzienu, un tikai tad vecākais registrators uz likumīga pamata sēdās pie jaunā galdā.

Itin drīz kancelejas darbinieki un pēc tam arī viss pārējais iestādes personāls kērās pie dokumentu sacerēšanas. Iesniegumus, pieteikumus un lūgumus rakstīja, lai pagrieztu par

Pēc darba dienas beigām Lielpauris pacīgi izņēma visu sarakstu no vākiem un sēja akurātās pakās. Drīz piebrauca iepriekš pasūtītais pikaps, un kancelejas priekšnieks divatā ar šoferi kādas pusstundas laikā nesa visu kravu automašīnā.

— Vedam uz arhīvu, jā? — šoferis, iesēdams ātrumu, jautāja.

— Nē, — Lielpauris atbildēja. — Uz kuluatūras pieņemšanas punktu! Pēc taloni! Patlaban dod Heiliju un Bulgakovu. Bū īstajā reizē...

— Manu dārgumīn, — sieva pēc pusgaciņa. — Zvanīja Piča Elliņa. Raud pēc līrisa Driona. Un vēl es apsollīju Andžam...

— Lai raksta iesniegumam! — Lielpauris atbildēja, bet tūlīt pat atgāzās: — protams taču, bumbulīt! Viss būs kārtībā.

— Elliņa vēl piekudināja, lai neaizmirst aiziet pēc filejas. Un Andžs mums droši arī drīz būs vajadzīgs...

Lielpauris paskatījās uz barometru numur divi. Tas rādīja stabilu skaidru laiku.

— Lieliski, — viņš teica. — Starp oman ienāca prātā laba doma. Sākot ar rīt, nu visi rakstīs ziņojumus, ka ieradusies bā. Bet, pirms dosies mājās — ziņojumu aiziešanu sakarā ar darba dienas beigām.

— Un par katru ziņojumu tiks izvērtētas debātes, ko attiecīgi ierakstolēs?

— Kā gan citādi? Kārtībai taču jābūt!

— Zini, mīļais, tu tomēr esi malacis!

— Jā, — Lielpauris teica. — Virsvērtības ir kaut kas lielisks!

— VĪRI, KAM VEL IR KAPEIKASI

E. RUZIBOJEVS

— ŠE ZIGUĻA ATSLEGASI VAI TAGAD BEIDZOT SĀKSI MĀKŠTĀPOT
SKOLĀ!

A. KAMBAROV

REGLAMENTS.

R. UBAIDULLAJEVS

L. ABDULLAJEVS

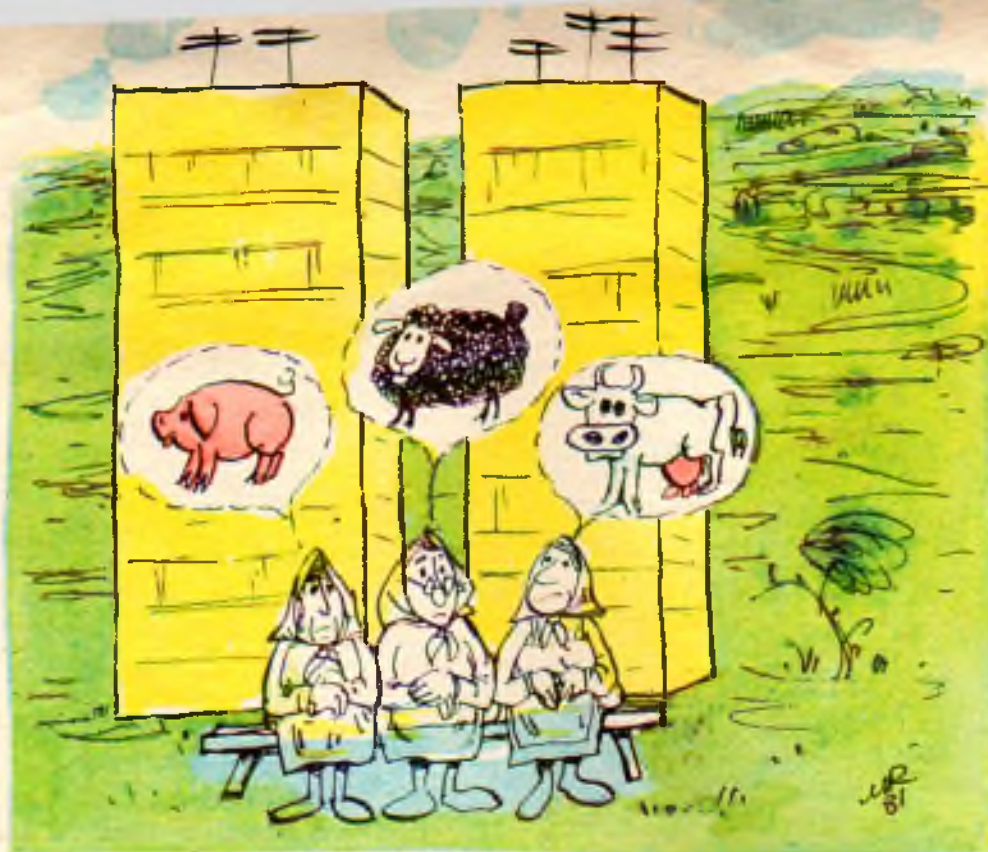
— AMATIERIS!
— NĒ, PROFESIONĀLISI

A. KAMBAROV

— BIEDRI PRIEKŠNIEK, MUMS TEK JUMTSI
— UN TĀPĒC JĀCEĻ TRACISI SKATĪETIES, MAŅ ARĪ TEK, BET VAI ES KĀDA
SŌDZOSI...

A. ZABOROV

SAPNĪ PIE KOLHOZA AUGSTCELTNĒM.

M. RAMANE

OBJEKTĪVI IEMESLI

Tiklīdz ražošanā kaut kas sāk ķerties, kaut kur sāk buksēt, mēs tūdaļ skaidri zinām, ka tur ir vainīgi objektīvi iemesli. Bez iemesla pasaulē nekas nenotiek un nevar notikt. Pat, ja nenotiek nekas, arī tam ir savs objektīvs iemesls.

Tā tas ir ražošanā. Diemžēl dzīvē cilvēki šo svarīgo reālās īstenības īpatnību bieži aizmirst, jebšu, ražotāju valodā runājot, ne vienmēr spēj saskatīt objektīvu iemeslu tur, kur tam noteikti jābūt. Viņi, piemēram, pierakstās rindā pēc mēbeļu un naivi brīnās, kādēļ, kad pagājis pusgads vai pat vesels gads, rinda nav pavisam uz priekšu ne par mata tiesu. Mēbeļu ražotāji zina: tā tam jābūt, jo tur pastāv objektīvi iemesli. Bet pircēji to nezina, pareizāk sakot, negrib zināt.

Piemēram, mēbeļu ražošanas apvienībā

«Rīga» pērn sāka ražot ļoti skaistu garnitūru «Zile». Jau minētie pircēji šo garnitūru tūdaļ novērtēja visnotaļ pozitīvi, un šobrīd pieprasījums pēc tās ir milzīgs. Tātad pastāv divi pozitīvi faktori: pirmkārt, tiek ražota lieliska mēbeļu garnitūra, otrkārt, pēc tās pierakstījušies tūkstosiem pircēju. Diemžēl pastāv vēl arī trešais faktors — veikalos «Zili» tikpat kā neredz. Un tas ir visnotaļ negatīvs.

Lietpratīgs pircējs šeit tūdaļ saskatīs objektīvu iemeslu: mēbeļu meistari nespēj saražot «Zili» vajadzīgos daudzumos.

Jāsaka, šāds uzskats nebūs visai pareizs. Īstenībā apvienības «Rīga» galvenā uzņēmuma 400 cilvēku kolektīvs reizēm strādā gaužām minimāli vai arī nedara tikpat kā neko. Citiem vārdiem, stāv dikā.

Tam, protams, ir savs objektīvs iemesls. Proti, Bolderājas koksnes kompleksā pārstrādes kombināts nepiegādā laminētās plāksnes.

Tās ir skaistu plāksnes, kas pārklātas ar speciālu laminātu plēvi. Plāksņu ražošanu un izmantošanu rīdzinieki sākuši apgūt pavisam pavisam nesen. Mēbeļniekiem mēnesi vajadzētu saņemt no Bolderājas kombināta ap 1000 laminēto plāksņu komplektu, patiesībā viņi saņem uz pusi mazāk. Turklāt piektā daļa no tām ir brāķis.

Taču, ja pajautāsim Bolderājas kombināta vīriem, kāpēc viņi dara pāri mēbeļniekiem, izrādīsies, ka arī viņiem ir savs objektīvs iemesls: lamināts, ko viņi saņem savukārt no citas rūpnīcas, nav visai kvalitatīvs. Un arī piegādāts tas netiek noteiktajos termiņos.

Un nu mums ir izveidojusies tāda jauka objektīvu iemeslu ķēdīte. Bolderājas kombināts nevar, apvienība «Rīga» nevar, veikals nevar un pircējs arī nevar. Nevar neko iebilst pret objektīvajiem iemesliem, kāpēc trūkst skaistās un tik augsti vērtētās garnitūras «Zile». Šai sakarā mums ļoti gribētos uzmināt vēl dažus objektīvus iemeslus. Kaut vai tādēļ vien, lai ķēdīte būtu pilnīga.

Pirmkārt, kāpēc vajadzēja uzsākt jaunas mēbeļu garnitūras ražošanu no detaļām, par kurām, diplomātiski izsakoties, vēl nekas skaidri nebija zināms?

Otrkārt, kāpēc diviem radniecīgiem vienas ministrijas uzņēmumiem — Bolderājas kombinātam un apvienībai «Rīga» — savstarpēju pretenziju ir vairāk nekā savstarpējas palīdzības?

Ja Kokapstrādāšanas rūpniecības ministrijā par šiem jautājumiem nopietnāk padomātu, objektīvu iemeslu būtu daudz mazāk.

Un tam būtu šoreiz nevis objektīvs iemesls, bet pamats.

B. KRASTIŅŠ

Saulīte beidzot izlida no mākiem, un krāsainās dokumentālās filmas «Zaļais draugs» uzmēšar varēja turpināt. Neskatoties me pēc attiecīgas apstrādes filmēšanas vajadzībām tagad atgādināja Mežparku Dziesmu svētku laikā. Filma režisors Gaļabiksis, uzrāpies kok sauca megafonā:

— Uzmanību, uzmēmam epizodu! «Skolnieks, kas stāda kociņu!» Kā mēra... Motors... Sākam... Stoj Biedri Bērziņ, draudzīņ, man kauns! Jums jau ir drīz jāiet pensijā, bet jūs nevarat notēlot parastu skolnieku! Es taču skaidri un gaiši teicu — stādīt kociņu, nevis tam apļaut zarus! Ejiet pie otra koka! Nē, ne jau pie tā! Vai tad jūs neredzat, ka tas nav fotogēnisks Traucē? Čertiet nost!... Ei, kas tu nobradā zāli? Tūlīn ejiet malā pie buldozera! Tā taču ir daba, to vajag saudzēt! Mums šeit vēl ilgi būjāfilmē.

Uzmanību! Kamera! Motors! Sākam!... Biedri Bērziņ, jūs esat ģenijs! Ticiet man, pēc karaļa Līra lomas šis būs jūsu labākais darbs! Stop! Tagad pamēģināsim epizodi ar sēņotājiem! Leitnant, izvediet savus sēņotājus izejas pozīcijās! Gatavi? Kamera! Motors! Aiziet! Tā, tā, labi... Stop! Biedri, šeit nav ierindas mācības! Kur jūs esat redzējuši, ka sēņotāji maršētu slēgtā ierindā? Leitnant, patrenējiet savu personālo sastāvu vēl mazliet, bet mēs tikmēr uzmēsim ogu lasīšanu. Kurš ir norikots pie melnēm? Jūs? Lieliski! Tātad jūs noraujāt ogu, iemetat to mutē un izbaudāt tās garšu. Sapratāt? Uzmanību! Kamera! Motors! Sākam! Stop! Kāpēc melleņu lasītājs pakrita? Oga bija indīga? Ak tā — pudele arī blakus... Asistenti! Izvadiet viņu ārā no kadra... Labi tālu, lai viņš nesadomā iekulties uzmēšanas laukumā!

Un tagad dodiet šurp tūristus! Halo — kas tie par jaudim togās? Ko? Nē, nē — «Pompejas bojāeju» uzmē citur. Pie velna — kur ir tūristi? Nē, te jau var traks palikt! Ko jūs tur darāt? Kurināt uguns-kuru? Vai tad tāds izskatās uguns-kurs! Ādolf, kur ir petrolejas sisterna? Nav uzbūvēts sliežu atzarojums? Ko? Labi, vediet ar traktorul! Pa to laiku pamēģināsim epizodi «Tikšanās ar lāci». Mežsargs ir kārtībā? Lieliski, tikai to duramo lai viņš liek nost! Nekādu duramol! Emili, noformē papildu apmaksu par darbu veselībai kaitīgos apstākļos!

Uzmanību! Laidiet lāci vaļā... Turiet viņu ciet, turiet taču ciet! Ai, ai, ai, ne jau mežsargu, lācil Aizmuka... Labi, iztiksim. Lāci tēlos Bērziņš. Emili, svītro papildu apmaksu!

Oho, petroleja jau klāt! Gāz virsū! Lūk, tas ir uguns-kurs! Kamera! Motors! Aiziet!

Kas deg? Mežs? Ugunsdzēsēji, vai jūs neredzat, ka mežs deg? Biedri, kur jūs palikāt? Biedri!...

Uzmanību! Dokumentālās filmas «Zaļais draugs» uzmēšana tiek pārcelta uz citu laiku un citu meža masīvu!

V. LANDO

VAKARA PROGRAMMA

Sieva ieslēdz televizoru. Ērti iekārtojos mīkstajā atpūtas krēslā, un abi sākam skatīties svētdienas vakara pārraidi.

— Dejo «Dzintariņš», — piesaka diktore.

Skatos bērnu raito dejas soli un iedomājos, ka atrodos savu bērnu pulkā. Bērniņi labi aprūpēti, godīgi sēž un uzdod man jautājumus. Es atbildu. Sai brīdī...

— Še sviestmaize! — sieva piedāvā.

— Tā, kur tad es palīku? — kožu sviestmaizē un mēģinu atrast pazaudēto domu pavedienu.

Ak jā, šajā brīdī ienāk Sofija Lorēna un atnes man tasi kafijas. Jūtos laimīgs...

— Sākam hokeja pārraidi no Rīgas Sporta pils. Tiekas Rīgas un Maskavas «Dinamo», — komentētājs paziņo.

Pārtrūkst laimīgās ģimenes domas. Ek, ja es būtu uz ledu! Uzbrukumā jau diezin vai Balderi pārspētu, to pat domās nepieļauju, bet aizsardzībā gan varētu izcelties. Kaut vai šādā momentā. Tiesnesis...

— Vai negribi ruletiti? — sieva pasniedz man šķivi. Gremoju ruleti un turpinu spēlēt hokeju. Tiesnesis pacēlis roku ar diviem izstieptiem pirkstiem. Noraida mūsējo. Maskavieši ātri nomaina vārtsargu pret sesto laukuma spēlētāju un dodas uzbrukumā. Kļūdās mūsu aizsargi, un es palieku viens pret pieciem pretiniekiem. Ar pārcilvēciskiem spēkiem tomēr pamanos atņemt šiem ripu un dodos uzbrukumā. Negaidot priekšā iznirst aizsarga figūra. Spēka paņēmieni, un pretinieks kā spalviņa aizlido sāpus. Tribīnēs pamanu sajūsminātas sejas. Drāžos uz priekšu, apvedu vārtsargu un iešķīļu ripu vārtu deviņniekā.

— Victorial — aiz apmales sauc Džina Lolobridžida un raida man gaisa skūpstus.

— Te pelmeņi, — sieva noliek priekšā jaunu šķivi.

— «Dzīvnieku pasaulē», — lasu televizora ekrānā.

Un es redzu sevi cēli pastaigājamies pa pludmali. Vienā saitē turu piesietu lauvu, otrā — jaguāru. Ek, kas per šiku! Kaut kur ap Majoriem simpātiska sieviete māj ar roku. Dodamies pie viņas. Kā tad! Džeina Fonda aicina atpūsties!

— Cepumiņi, kas tev tā garšo, un kompotiņš, — sieva atkal klāt.

Zilajā ekrānā TV panorāma. Rāda izcilu kombainieri un stāsta, kā viņš ar pašreizējīgu darbu sasniedzis augstus rezultātus.

Kas nu tas par darbu! Lūk, es sēžu uz kombaina! Ir lietaina nakts, taču es droši vadu kombainu pa dubļu jūru un kuļu... Ko gan varētu kult? Teiksim, kuļu salmus. Esmu sakūlis daudz vairāk nekā visi citi...

— Ķer ābolu, — sauc sieva.

— Sākam pārraidi no boksa čempionāta! — trausliņa diktoreite smaida.

Skatos, kā divi dūšīgi vīri kulsta viens otru. Vai tas ir bokss? Pat skatīties negribas.

Un tā — es esmu jau ringā! Atskan gongs, un dodos cīņā. Nē, es nesitu. Tas būtu pārāk zemiski. Sāku skriet savam pretiniekam apkārt. Ar katru brīdi kāpinu tempu. Pretinieks griežas man līdzī kā vilciņš.

Pēc brītiņa viņš tā apreibis, ka nokrit zemē. Cīņa beigusies! Uzvara bez neviena sitiena! Ringā ziedus iemet sajūsminātā Klaudija Kardināle...

Raidījumi beigušies. Sieva izslēdz televizoru.

Svētdiena galā. Diemžēl, diemžēl...

M. KRUSTIŅŠ

APĢĒRBI Galanterija APV

— MANEJĀ ATKAL KAUT KUR IEKRTUSI...

I. MELGAIL

— LIETUS LAIKĀ PRĀTIGĀK IR NEST SĒNES.

E. RUSMANIS

— ZINI, MANAM VĪRAM IR VISĀDI TRŪKUMI, BET VIŅŠ LIELIS SAPROTAS AR GINTERU ARMĪNU FON FRANKENŠTEINU!

I. MELGAIL

— VELC KĀRTĪGI TE ZEM SŪNĀM VAJAG BŪT KRIMDĒM

KAM VECMĀMIŅAI ŠAUJAMĀIS?

Amerikāņu žurnāls «Time» publicēja fotoattēlu: vecīna, kas dzīvo Boises pilsētā Aidahas štatā, iegriezies ieroču veikālā, lai iepirktos.

— Ko vēlaties, mem? Varu ieteikt divdesmit otrā kalibra haringtonu. Viegls, elegants, ērts lietošanā, lielus caurumus netaisa, bet sit cauri vareni. Tāpat ļoti modē ir «sestdienas vakara» šaujamais. Iesaku. Trīsdesmit otrā kalibra kolts? Solīda manta ar labu slavu, diemžēl tas nav domāts jūsu rocinai, mem. Jums ietīt divdesmit otro kalibru? Cetrdesmit deviņi dolāri septiņdesmit pieci centi. Kur jāspiež, zināt? Jā, starp citu, vai jums ir līdzī kāds dokuments? Vienalga, kāds, mem, vienalga!

Vecīna parakājas rokas somiņā un izvelk saņurcitu aptiekas rēķinu par klistīra cauruli. Pārdevēju tas apmierina pilnīgi.

— Okei, mem! Šaujiet vesela!

Viņš pasniedz pircējai kārbīņu ar nāves rīku, kas pārsieta ar zilu lentīti.

Tagad pavaicāsim: kam vecmāmiņai šaujamais?

Tas viņai vajadzīgs tāpēc, ka šaujošajās Savienotajās Valstīs galīgi zūd robeža starp reālo dzīvi un nepārtraukto šaudīšanu televīzoru ekrānos. Žurnāls «Time» šai sakarā raksta:

«Daži psihologi uzskata, ka amerikāņus dehumanizē ne tikai pati noziedzība, bet arī bailes no noziedzības, plus presē un pa televīziju demonstrējamo varmācības ainu perversā daba.»

Jāatzīst, pateikts lietišķi un arī rūgti. Dehumanizēta sabiedrība...

Valsts ir bāztin piebāzta ar šaujamiem ieročiem kā saulpuķe ar sēkliņām. Ik pēc 13 sekundēm tiek pārdota pistole vai revolveris. Katru gadu privātās rokās esošo šaujamo rīku arsenāls palielinās par diviem miljoniem gabalu. Lai gan šai arsenālā jau tāpat glabājas 55 miljoni dažādu kabatas ieroču.

Ak, ja tie tikai glabātos! Ieročus lieto sadzīvē gluži tāpat kā kafijas kannas un pavārnīcas. Starpība ir tikai tai ziņā, ka, nobraudis svinu, neviens neprasa papilddevu.

Nesen kādā Memfisas naktslokālā apsardze, izmantojot pieklājīgu ieganstu, pārbaudīja solīdo publiku, kas bija sanākusi iedzert un paraustīties disko rītmā. Kēriens nebija no mazajiem: 32 pielādēti revolveri un pistoles, kas bija pilnīgi gatavi uz «iziesim parunāties». Starp citu, ir arī cits izskaidrojums — lai ceļš uz mājām būtu drošāks.

Ir aprēķināts: katram ceturtajam amerikānim ir šaujamais ierocis. Un, ja no kopē skaita atskaitīsim zidaņus, pirmo klašu skolenus un paralizētus vecus, iznāk katram ierocim. Čehova dramaturģijas formula Amerikas īstenībā realizējas ar baismīgu paātrinājumu — revolveris, ko nopērk pirmajā cēlinā, šauj, kad līdz dzīves drāmas trešajai cēlienam vēl ir ļoti tālu.

Tāpēc rodas pasaules rekordi. Uz katrē 100 tūkstošiem iedzīvotāju ASV iznāk 9 slepkavības gadā. Salīdzināsim: Japānā — 1,6, Anglijā — 1,3, Rietumvācijā arī 1,3. Un šeit pats no sevis paceļas apokaliptiska liuma jautājums: ja jau amerikāņi netauj paši sevi, vai gan citas tautas var cerēt humānismu no dehumanizētās, šaujošās sabiedrības varasvīru puses? Perversā, mājā lietojamā filozofija — «izšaut tas pats, kas nosplauties», kad to pacel ārpolitikas pakāp rada lāzera ieročus, neitronu bumbas un cit ārpriekšē masu slepkavošanai svešās zemēs.

Kā tad Amerika ir mācējusi tik pamatī, atrauties no tuvākajiem konkurentiem? Ļoti vienkārši: Japānā, Anglijā un Rietumvācijā tirgošanās ar ieročiem ir stingri ierobežota. Bet Amerikā — tieši otrādi — ir īpaša organizācija, kas modri seko, lai nekādā ziņā ne tiktu ierobežotas pilsoņu tiesības brīvi pirkt šaujamos rīkus. Šo organizāciju sauc Nacionālā strēlnieku asociācija. Tās gada budžets sasniedz 30 miljonus dolāru, un tās rindās ir 1 800 000 biedru, kas gatavi pārraut rīkli karam, kas uzdrošināsies pateikt baigos vārdus «Kontrolē pār ieročiem...»

Tātad, kam tomēr vecīpai no Boises pilsētas ievajadzējās šaujamā?

Bez šaubām, Savienotajās Valstīs daudz iegādājas ieročus aizsardzības nolūkā. Un dažreiz arī pirmie drosmīgi šauj vīrsu uzbrukumā, cerēdami, ka divpadsmit zvērināti piesēdētāji visu noskaidros un viņus attaisnos.

«Lai mani labāk divpadsmit vīri tiesā, nekā seši nes», — moži pajokoja policijas virsnieks Lorens Čimermanis no Losandželosas Lūk, tā.

URĀ, «DADŽA» KONKURSS NOSLĒDZIES!

Zūrijas komitēja trīs dienas un trīs nakts vērtēja iesūtītos darbus un ceturtdienas rītā nolēma:

pirmā prēmija prozā — 100 rubļu apmērā — piešķirta A. Rijkurim par humoresku «Zaglis»;

otrá prēmija prozā — 60 rubļu apmērā — piešķirta I. Maļinskim par humoresku «Mainīgā slava»;

trešā prēmija prozā — 40 rubļu apmērā — piešķirta V. Trojanovskim par humoresku «Neprecīzas ziņas»;

pirmā prēmija dzejā — 100 rubļu apmērā — piešķirta Z. Zostīnam (Zigirīdam Strautam) par dzejoli «Atmaks pa lab āzradījumu»;

otrá prēmija dzejā — 60 rubļu apmērā — piešķirta M. Zilei (Merijai Mušai) par dzejoli «Bildīte»;

trešā prēmija dzejā — 40 rubļu apmērā — piešķirta L. Lūriņam (Leonam Ozolam) par parodiju «Skumjā leģenda».

Daļa no neprēmētajiem darbiem, kas atbilst žurnāla prasībām, pēc sazināšanās ar autoriem tiks publicēti parastajā kārtībā.

Pateicos visiem, kas piedalījās konkursā!

«DADŽIS»

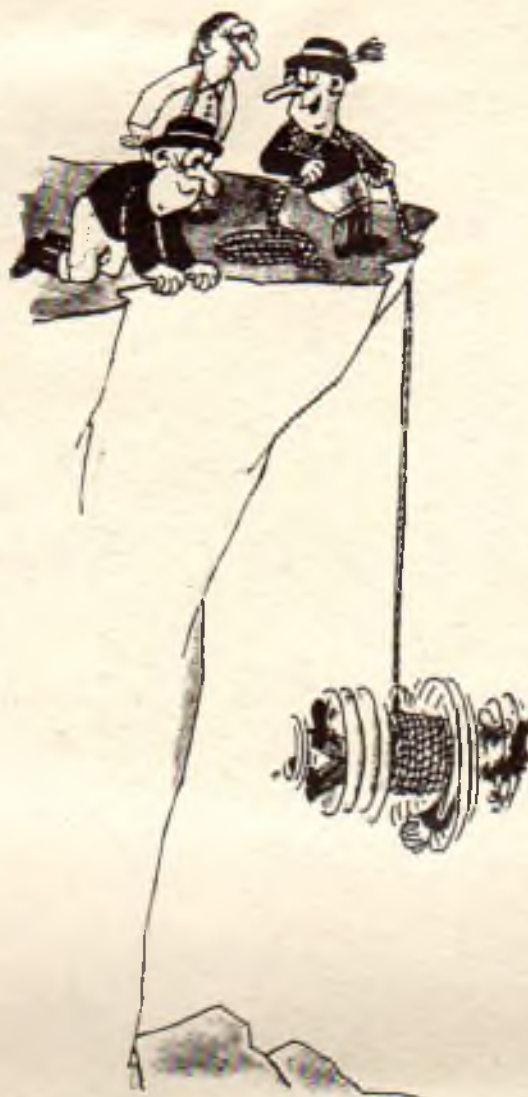

— Es skatos, tev nav krekla, toties man ir divas bumbas!

R. RACEVS
(«Staršels», Sofija)

«Stern», Hamburga

«Punch», Londona

— Laišana lejā vienmēr sagādā vislielāko
jautrību!

«Eulenspiegel», Berlīne

Rīta rosme.

«Vie Nuove», Roma

«Nebelspalter», Roršahs

— Līgavainis nav ieradlīst Kurš kokagatva jāva viņam atskurbīt!!

«Dikobraz», Prāga

«Urzica», Bukareste

Redakcijas kolāģija: I. Palkovs (galv. redaktors), Pāteris Ēteris, Zanis Grīva, M. Līmane, V. Mihailovs, H. Rukšāns, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors). Tehniskā redaktore M. Kairiņa. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums, Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstulju daļai — 469568. Nodots salikšanai 07.08.81. Parakstīts iespiešanai 23.07.81. JT 00040. Formāts 70×100/8. Ofseta tehnika. 2,58 uzsk. iespaidl., 3,70 izd. I. Mēfions 110 000 eks. Pasūt. Nr. 863. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Manuskriptus atpakaļ neizsniedz.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦН КП Латвии, 226081, Рига, ул. Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб. я. 19. Дом печати, ул. Баласта дамбис, 3. Отпечатано в типографии

Miera balodis Pekinas gaumē.